

Opracowanie publikacji i wystawy poświęconej Strajkom Kobiet

Lider zespołu badawczego: **dr hab. Rafał Milach, prof. UŚ**

„Wzięłam udział w demonstracji, bo poczułam się upokorzona. Uprzedmiotowiona, kukła, z którą wszystko można zrobić i myśleć za nią. Byłam bardzo dumna z Ząbkowic, nie widziałam jeszcze takiego zjednoczenia. Nas były setki. Czułam, że jestem na właściwym miejscu i że nie jestem sama. Że ramię w ramię idę ze wspianymi kobietami. Na początku czułam złość i to wszystko chciałam wykrzyczeć, i wykrzyczałam. Ale potem czułam moc, siłę i taką prawdziwą jedność z tymi wszystkimi ludźmi.”

- Olga Wilczewska, Ząbkowice Śląskie

22 października upolityczniony Trybunał Konstytucyjny orzekł niezgodność aborcji ze względu na ciężkie wady płodu z Konstytucją RP. Już tego samego dnia kobiety przyszły pod budynek sądu, by wyrazić swoje oburzenie. W kolejnych dniach protesty objęły cały kraj. Protestowali ludzie w Sejnach, Wetlinie, Ząbkowicach Śląskich, a także za granicą (łącznie w 577 miejscach na świecie). W Warszawie największa demonstracja zgromadziła ponad 100 000 osób. Do dziś odbywają się blokady, zgromadzenia, manifestacje w różnych miejscach Polski, gdzie oprócz haseł proaborcyjnych głoszone są żądania świeckiego państwa czy ustąpienia rządu.

Publikacja poświęcona wydarzeniom, które nastąpiły po orzeczeniu TK będzie budować reprezentację wizualną protestów, którą od ponad 5 lat współtworzę w ramach platformy Archiwum Protestów Publicznych, grupy zaangażowanych fotografów i fotografek dokumentujących napięcia polityczno-społeczne w przestrzeni publicznej polskich miast. Kolektyw od kilku miesięcy wydaje Gazetę Strajkową – interwencyjną publikację wspierającą postulaty protestów, uczestniczy w wystawach, panelach dyskusyjnych poświęconych tematyce protestów, praw człowieka i aktywizmu.

Doświadczenia zebrane podczas działalności A-P-P zachęcają nie tylko do zastanowienia się nad interwencyjnym charakterem fotografii i sprawczości obrazu ujawnianego w czasie rzeczywistym ale też nad tym jak długo trwają fotografie związane z konkretnymi wydarzeniami. Monograficzna publikacja będzie przedłużać życie obrazów utrwalając jednocześnie jeden z najważniejszych procesów formacyjnych jakich doświadcza współcześnie społeczeństwo polskie. Fotografia staje się w ten sposób ważnym i obecnym elementem dyskursu publicznego.

Wydawnictwu będą towarzyszyły teksty krytyczne badaczek kultury wizualnej, dziennikarek i aktywistek (Iwona Kurz, Karolina Gembara, Aleksandra Boćkowska) okładkę książki przygotuje Ola Jasionowska, autorka identyfikacji wizualnej Strajku Kobiet i protestowej czerwonej błyskawicy. Publikacja będzie miała charakter interwencyjny, solidarnościowy i pomocowy. Część dochodu z jej sprzedaży zostanie przekazana na rzecz organizacji walczących o prawa kobiet.

Pierwszy etap realizacji projektu będzie poświęcony selekcji zdjęć z Archiwum Protestów Publicznych z okresu 10.2020-03.2021. Równocześnie będzie prowadzona dalsza dokumentacja protestów w obronie praw kobiet. Przewidywany okres zakończenia pracy fotograficznej do publikacji przewidywany jest na Maj 2021 w zależności od intensywności, charakteru protestów i ograniczeń pandemicznych.

W drugim etapie pracy nad publikacją zostaną zleczone co najmniej trzy teksty krytyczne dotyczące problematyki podejmowanej w książce. Będą to teksty, naukowe, dziennikarskie i aktywistyczne (Iwona Kurz, Aleksandra Boćkowska, Karolina Gembara).

Trzeci etap projektowania publikacji, który rozpocznie się w Maju 2021 i będzie trwał do Lipca 2021. W tym czasie powstanie koncepcja graficzna książki równocześnie będą trwały prace nad postprodukcją materiału fotograficznego.

Czwarty etap pracy związany z drukiem i oprawą publikacji rozpocznie się w początkiem sierpnia 2021. Ze względu na reżim pandemiczny procesy produkcji znacznie wydłużają się dlatego 2-miesięczny czas realizacji tego zadania pozwoli utrzymać termin premierowego pokazu publikacji pod koniec Września 2021 w Galerii Jednostka podczas Warsaw Gallery Weekend.

Obecnie ustalane są daty pokazów wyboru zdjęć z Archiwum Protestów Publicznych, którego zdjęcia zawarte w publikacji są częścią. Będą to wystawy w prestiżowych instytucjach kultury i festiwalach fotograficznych w Polsce i na całym świecie. M. in. Biennale fur Aktuelle Fotografie Mannheim w Niemczech w 2022 roku. Będzie to ostatni etap pracy nad projektem promujący publikację i wystawę oraz problem któremu są poświęcone.